

NIEUWSBRIEF KBO

afdeling Ede-Bennekom

jaargang 25, nr. 11

december 2018

*Het bestuur en redactie van de KBO afdeling Ede-Bennekom
wensst u allen en al uw dierbaren
een zalig Kerstfeest en een gelukkig en voorspoedig 2019!*

Voorwoord

Eenzaamheid tijdens de feestdagen kunnen wij, als wij dat willen, vermijden. Er gaat niets boven menselijk contact, liefdevolle omgang, dialoog en samenspraak tussen mensen. Dat leidt tot verbondenheid. Die verbondenheid met de kerstgedachte moeten we ook vieren en

blijven voeren. In deze periode van het jaar is het van extra groot belang om elkaar vast te houden. Blijf kijken naar het goede wat ons bindt en laat ons niet leiden door al het slechte wat ons verdeelt. Meer aandacht en

(Vervolg op pagina 2)

In dit nummer:

Voorwoord	1
Colofon	2
Van het bestuur	3
Van de Pastor	4
Belangenbehartiging	5
Ontmoeten	5
Lezing Ballonvaren	6
Dagje uit	13
Agenda	16

Interessante informatie:

Bowlen	4
Inspiratiedag	7
Gehandicaptenparkeerkaart	7
Belasting en zorgverzekering	8
Valpreventie	9
Babeltrucs	10
Anklung	11
Nicolaas	14
Kerstviering en Nieuwjaarsbijeenkomst	15

Vervolg voorwoord

tijd voor elkaar daar krijgt men een enorme boost of aanmoediging van. Jaarlijks houdt KBO Ede-Bennekom een kerstviering & kerstlunch en de nieuwjaarsbijeenkomst. De uitnodiging voor de kerstviering en kerstlunch heeft u al ontvangen samen met de Nieuwsbrief nr. 11. De uitnodiging voor de nieuwjaarsbijeenkomst kunt u lezen op blz. U bent allen van

harte welkom. Indien vervoer een probleem voor u is, kunt u contact opnemen met de coördinator van de ophaalservice, Gerda Hiensch, tel. 0318-62 10 08 of mobiel 06-12 09 46 36 of via mail: j.hiensch@chello.nl

Van de redactie

Colofon

Voorzitter a.i.
Arie v. Alphen, t. 0318 48 44 27
e-mail: arievanalphen@gmail.com

Secretaris
Adri Koch, tel. 0318 65 03 68
e-mail: adri.koch@ziggo.nl

Penningmeester
Wim Reimink, t. 0318 63 48 03
e-mail: j.reimink4@upcmail.nl

Contributie
Bankrekeningnummer
NL02 INGB 000 41 76 610
t.n.v. KBO voor Senioren
Gelderland Ede-Bennekom

Ledenadministratie
Charles Slangen, t. 0318 66 88 85
e-mail: charles.slangen@upcmail.nl

Pastoraal adviseur
Hans Lucassen, t. 0318 65 22 55
e-mail: hanslucassen@hotmail.com

Beheer website en facebook
Annelies Tax, t. 0318 61 77 93
e-mail: ataxtames@gmail.com

Commissie Ontwikkeling &
Ontspanning (O&O)
Coörd. Trudy v. Schoonhoven
t. 0318 64 59 09 / 06 46 89 94 88
e-mail: trudyvanschoonhoven@planet.nl

Vrijwillige Ouderen Adviseur
(VOA) en Wet Maatschappelijke
Ondersteuning (WMO)
Frans Bik, t. 0318 84 29 92
e-mail: fransbik1@gmail.com

Zorg en Welzijn
Coördinator Gerda Hiensch
t 0318 62 10 08 / 06 12 09 46 36
e-mail: j.hiensch@chello.nl

Ophaalservice
Coördinator Gerda Hiensch
t 0318 62 10 08 / 06 12 09 46 36
e-mail: j.hiensch@chello.nl

Bezorging Nieuwsbrief en KBO-
PCOB Magazine
Coördinator Beer Radstaat
t. 0318 63 29 92
e-mail: g.radstaat@hotmail.com

Belasting Invul Hulpen (BIH)
Coördinator Douwe Ettema
t. 0318 64 58 31 / 06 55 90 06 46
e-mail: ettema.douwe@gmail.com

Redactie Nieuwsbrief
Redacteur Fred Deuning,
tel. 06 38 15 52 96
e-mail: jefdeuning22745@freeler.nl /
kbonieuwsbrief@gmail.com

Corrector Mary-Ann Borggreve
Vormgever Erik Erkelens

Deze Nieuwsbrief kunt u ook lezen op onze website www.kbo-edebennekom.nl

Facebook www.facebook.com/kbo-edebennekom

Volgende kopij uiterlijk inleveren 7 januari 2019

Van het bestuur

Verkorte privacyverklaring KBO afdeling Ede-Bennekom

Vanwege de Europese privacy wetgeving geeft het bestuur de volgende privacyverklaring af.

Onze afdeling houdt persoonsgegevens bij van leden, deelnemers, donateurs, vrijwilligers en overige relaties met het doel om verenigingsactiviteiten uit te kunnen voeren. De gegevens die verwerkt worden betreffen achternaam, tussenvoegsel, voorletters, geboortedatum, straat en huisnummer, postcode, woonplaats, naam van de afdeling, lidnummer, het soort lidmaatschap en de ingangsdatum van het lidmaatschap.

Indien sprake is van automatische incasso van de contributie wordt tevens het IBAN nummer van de bank bewaard. Indien van toepassing worden gegevens toegevoegd aan de activiteiten waar leden of deelnemers aan deelnemen. Er worden alleen gegevens verwerkt die personen zelf vrijwillig hebben opgegeven. Er worden geen gegevens verwerkt die de wet als bijzondere persoonsgegevens aanmerkt.

De persoonsgegevens worden door de ledenadministrateur verwerkt. De contactgegevens van de ledenadministrateur worden periodiek opgenomen in onze nieuwsbrief en zijn zichtbaar op onze website www.kbo-edebennekom.nl.

Op deze website wordt niet-persoonsgebonden informatie van bezoekers over het gebruik van de website verzameld, zoals de datum en tijd waarop de website is bezocht, gegevens over de bezochte pagina's en de duur van de gebruikerssessie. Deze gegevens zijn belangrijk om de website te kunnen

verbeteren. Er worden via een bezoek aan de website geen persoonsgegevens verzameld, tenzij u daarvoor kiest en deze informatie specifiek vermeldt.

Persoonsgegevens worden alleen intern binnen onze afdeling gebruikt en uitsluitend door personen die hiervoor bevoegd zijn. Het bestuur verstrekt nimmer persoonsgegevens aan derden. U heeft altijd het recht te weten welke gegevens er van u zijn geregistreerd. Als u deze wilt inzien kunt u een afspraak maken met de secretaris of ledenadministrateur voor de inzage. Wanneer u van mening bent dat er onjuiste gegevens van u zijn vastgelegd kunt u deze laten wijzigen. U geeft in dat geval aan om welke gegevens het gaat en verstrekt daarbij de juiste gegevens. Indien het bestuur uw verzoek afwijst dan zal dit schriftelijk gemotiveerd worden. U kunt tegen de beslissing bezwaar maken.

Al uw gegevens worden op één centrale plaats bewaard en het bestuur zorgt ervoor dat uw gegevens niet verloren gaan en beveiligd blijven tegen ongeoorloofd gebruik. Het opslaan van gegevens op slechts één plaats geeft de grootste garantie tegen misbruik van gegevens. Indien u zich als lid laat uitschrijven, verdwijnen uw gegevens vanaf de uitschrijfdatum uit ons bestand.

Indien u kennis wilt nemen van de meer uitgebreide privacyverklaring en het privacyprotocol die beide door het bestuur zijn vastgesteld kunt u daarvoor contact opnemen met de secretaris Adri Koch. Deze stukken zijn ook in te zien op de website www.kbo-edebennekom.nl

*Het bestuur en redactie van de KBO
afdeling Ede-Bennekom
wensst u allen en al uw dierbaren
een zalig Kerstfeest en een gelukkig
en voorspoedig 2019!*

Van de pastor

Wachten en verwachten

Wachten kan soms erg lang duren. Het is al laat in de avond. Je hebt de bus of trein gemist. En nu maar wachten op de volgende. Er gebeurt wel het een en ander om je heen. Iedere beweging zie je: zou daar de bus of trein komen? Maar verder: wachten.....

Anders wordt het als je weet dat er iemand thuis op je zit te wachten: je man, je vrouw, je ouders. Ze verwachten je om zo en zo laat thuis en je komt maar niet opdagen. Ze worden thuis wat gespannen. Er zal toch niets gebeurd zijn?

Twee manieren van wachten, of eigenlijk: in het ene geval is het een gewoon wachten, je neerleggen bij de feiten. In het andere geval is er veel meer sprake van 'verwachting', je legt je er niet zonder meer bij neer.

Verwachting heeft alles te maken met hoop, met hoopvol uitzien naar een goede afloop. Verwachten heeft te maken met geloof, geloof in de toekomst, geloof in een betere wereld.

In de periode van Advent, bij uitstek een tijd van verwachting, spreken profeten hun verwachting in de toekomst uit. Ze doen dat op grond van wat er nu aan de hand is. Zij kijken gespannen uit naar een nieuwe tijd, naar een tijd van voorspoed, heil en zegen. Een profeet in de Bijbel wacht niet lijdzaam af zo van: 'ik zal wel zien', of: 'het zal mijn tijd wel duren'. Nee, hij zegt: er zal heil komen voor het gehele volk. God doet zijn belofte gestand.

Sommige profeten van de Advent koppelen die verwachting aan de geboorte van een kind. En zo is het toch?: als er kinderen worden geboren, is er toekomst. Zoals een oude wijsgeer ooit heeft gezegd: "Elk kind dat geboren wordt, sterkt onze verwachting dat God de hoop op onze wereld niet heeft opgegeven!"

Zo mogen ook wij in deze tijd opnieuw vol verwachting uitzien naar Kerstmis; dat in de geboorte van het Jezuskind ook in ons zelf iets nieuws geboren mag en zal worden.

En de vraag aan ons is nu: Wat verwachten wij? Zijn wij ook in verwachting van hetgeen we gaan vieren? Of aansluitend bij de profeten van de Advent: verwachten ook wij een goede toekomst? Zien ook wij vol verwachting uit naar die geboorte die ons heil en zegen kan brengen; die de wereld vernieuwen kan, kan maken tot een betere wereld, waarin er geluk is voor iedereen? Als je zo om je heen kijkt, als je je oor te luisteren legt, als je ziet wat er allemaal in onze wereld aan de gang is, dan zou je misschien geneigd zijn te zeggen: ik zie weinig toekomst, ik geloof er niet meer in, ik wacht wel af, het zal mijn tijd wel duren.

Wel, ik geloof dat het anders kan, dat het anders móet. De profeten weerhouden ons ervan om fatalistisch te worden, integendeel: zij roepen ons op opnieuw op weg te gaan, steeds weer, vol geloof in een betere toekomst. De geboorte van Jezus, die wij gaan vieren, bewijst voor ons dat het anders kan. En bovendien: wij weten en geloven dat het kind, wiens geboorte wij gaan vieren, in zijn verdere leven heeft laten zien dat het anders kan. Hij heeft zich zijn leven lang ingezet voor iedereen en met name voor verschoptelingen in de maatschappij: zieken, armen, gevangenen, mensen die met de nek werden aangekeken en zo heeft hij weer perspectief gegeven, toekomst mogelijk gemaakt. Moge de viering van Zijn geboorte onze hoop sterk maken op vrede, geluk, verbondenheid in onze gezinnen, in onze kerken, in onze wereld.

Pastor Hans Lucassen

Bowlen bij Bowlingcentrum Groeneveld

Elke dinsdagochtend komen we met een groep mensen bij Groeneveld om te bowlen. Zowel mannen als vrouwen. Het aantal is altijd wisselend zowel van de KBO als ook andere deelneem(st)ers. We beginnen met een kopje koffie en wat bijpraten. Om 10.30 uur begint de pret. De banen worden willekeurig ingedeeld. Soms trekken we lootjes, zodat je niet elke week met dezelfde persoon speelt. Het is echt een gezellige boel, het gaat om het plezier en niet om het winnen.

Iedereen is welkom, geen verplichting om elke week te komen. Kom een keer kijken, meedoen natuurlijk en je hebt weer een fijne ochtend! Wil je sjoelen of midgetgolf spelen dan kan dat ook. De kosten zijn rond de €6 of €7, afhankelijk van wat je aan consumptie gebruikt!

Ik zou zeggen, tot ziens bij Bowlingcentrum Groeneveld, De Halte 19, 6711 NZ Ede.

Voor meer informatie, neem contact op met de coördinator van deze activiteit:

Mevr. Greet Groeneveld,
tel. 0318 61 31 56 of mailen naar
gjmgroeneveld@planet.nl

Gerda Hiensch-Deen

De KBO-leeskring

De KBO-leeskring die in het voorjaar van start is gegaan, functioneert heel goed. Intussen heeft zich een leuke groep gevormd die 1 keer per 6 á 7 weken bij elkaar komen voor het bespreken van een boek. Donderdag 10 januari a.s. om 14.00 uur komt de leeskring weer bij elkaar. Het boek dat wij lezen is: De vlucht, van Jesus Carrasco. Gastvrouw is dan Henny Nap, Detmarlaan 45, Ede.

Nieuwe leden zijn van harte welkom. Voor aanmelding of nadere informatie over deze interessante en gezellige activiteit kunt u bellen mevrouw Marja Ankonee, tel. 0318 62 00 31.

Ontmoetingsmiddag voor senioren

Op elke 2^e woensdag van de maand om 14.00 uur wordt er door de parochie een ontmoetingsmiddag voor senioren georganiseerd. Deze vindt plaats in het nieuwe parochiecentrum van de Antoniuskerk, Stationsweg 112 te Ede.

Indien vervoer een probleem voor u is, kunt u contact opnemen met het secretariaat van Katholiek Ede telefoon 0318 61 06 92.

Belangenbehartiging

WILT U WETEN WAT WIJ VOOR ELKAAR KRIJGEN?

Wat doen jullie nou allemaal als KBO-PCOB en wat hebben jullie zoal bereikt? Die vraag wordt ons weleens gesteld. Omdat het bijna te veel is om op te noemen, houden we een rapportage bij over wat we per maand voor senioren in Nederland doen en bereiken. U vindt het lijstje op www.kbo-pcob.nl/vereniging/kbo-pcob-belangenbehartiging

Blijf op de hoogte

Schrijf u nu in voor de gratis nieuwsbrief met belangrijk nieuws, informatie over de vereniging en onze acties in de belangenbehartiging: www.kbo-pcob.nl/nieuwsbrieven

KBO-Servicelijn voor KBO leden

KBO leden kunnen met vragen op het gebied van wonen, zorg, welzijn, gezondheid en juridische zaken bij een speciaal telefoonnummer terecht. U wordt dan persoonlijk te woord gestaan door ons telefoonteam dat u van een passend antwoord voorziet. Soms is een doorverwijzing beter of meer passend.

KBO Servicetelefoon

0900 821 21 83 (maandag t/m donderdag van 10.00 tot 13.00 uur)

KBO Juristentelefoon

0900 821 21 83 (donderdag van 13.00 tot 15.00 uur)

Ballonvaren

**Lezing door Ben Bläss op woensdagmiddag
17-10-2018**

Ballonvaren: daar ging het gedicht over wat Trudy voorlas bij de opening van deze middag en waarover Ben Bläss een lezing ging houden onder het tonen van film- en lichtbeelden.

In 1783 lukte het de gebroeders Montgolfier uit Frankrijk de eerste ballonvaart met een heteluchtballon te realiseren. In Nederland vond de eerste ballonvaart op 12 juli 1785 vanaf paleis Noordeinde in Den Haag plaats. Verdere noemenswaardige hoogtepunten en personen uit het verleden zijn:

1897 Spitsbergen – Noordpool

1936 (Echtpaar) Boesman>
voor Nederland een begrip

1937 De Zeppelin

1960 De ontwikkeling van de gas heteluchtballon, welke in 1966 het luchtruim koos.

Vanaf 2018 wordt alleen nog gebruik gemaakt van de gas heteluchtballon.

We kregen filmbeelden van evenementen te zien van de mooie en spectaculaire ballonnen in de vorm van een kasteel, Vincent van Gogh, een doedelzakspeler,

alle mogelijke dieren, stripfiguren, auto's enz..

In Barneveld werd en wordt ieder jaar een

ballonevenement gehouden bij het kasteel Schaffelaar. Natuurlijk speelt de spreker van deze middag in de organisatie hiervan een zeer grote rol. Noemenswaardige ballonevenementen zijn: Sint Nicolaas (België); Filzmoos (Oostenrijk); Arosa (Zwitserland); TheWorld Air Games in Dubai en het grootste ballonfestival ter wereld in Albuquerque, New Mexico (VS), het ballonmekka van de wereld.

Geweldig mooie beelden kregen wij deze middag voorgeschoteld, doch helaas kwam aan deze fantastische lezing een einde. Het slotwoord werd omstreeks 16.00 uur verricht door Trudy met een dankwoord aan Ben Bläss onder overhandiging van een enveloppe. Zij wenste vervolgens de 42 aanwezigen een goede thuiskomst.

O & O het was een goed georganiseerde middag, waarvan iedereen kon genieten en ervaren hoe mooi ballonvaren kan zijn.

Een groet aan iedereen.

Bep Reimink

DAGJE UIT met KBO

Wie O Wie? ? ?

Heeft u een idee voor een betaalbaar dagje uit?

Wij ontvangen graag jullie ideeën.

Meld je idee bij Trudy van Schoonhoven

0318 64 59 09 of 06 46 89 94 88

Gevraagd bezorgers Nieuwsbrief en KBO / PCOB Magazine

voor de wijken Groenendaal en Steinen

Wil je het team bezorgers ondersteunen

Neem contact op met de coördinator bezorgers Beer
Radstaat

0318 63 29 92 of 06 10 51 43 28

Reizen met het Openbaar Vervoer

Maandelijks inloopspreekuur voor senioren met vragen over reizen met het openbaar vervoer in opdracht van de Provincies Flevoland, Gelderland en Overijssel.

Hoe vraag ik de OV-chipkaart aan, hoe werkt de 40% samenreiskorting, welk abonnement past het beste bij mij?

De OV-ambassadeurs geven graag advies op maat.

Ook kunnen ze stap voor stap op de computer laten zien waar en hoe u uw reis kunt plannen.

woensdag 19 december 2018
van 10.00 - 11.30 uur
Cultura, Molenstraat 45, Ede

Inspiratiedag Grenzeloos leven over onze eindigheid

Deze inspiratiedag georganiseerd door de KBO en de PCOB, de twee ouderenbonden was natuurlijk niet voor niets op 1 november.

Voor mij is 1-2 november Allerheiligen, Allerzielen toch altijd een tijd van herinnering. Theo en ik gaan dan zorgen voor het graf van zijn ouders en we leggen een bloem bij het strooiveld, waar de as van mijn moeder is uitgestrooid.

Bij het ouder worden besef je steeds meer dat je eens zult sterven. De tijd rond Allerzielen zou je een natuurlijk overdenkingmoment kunnen noemen.

De inspiratiedag vond plaats in het Benedictijnerklooster in Huissen. Tussen de middag ben ik even in de kapel gaan zitten en keek toen naar een glas-in-loodraam, waar een draak werd verslagen. Je zag op de voorstelling ook een naar beneden vallend skelet. Voor mijzelf interpreteerde ik de voorstelling als afrekenen met de dood als iets verschrikkelijks.

Hoe kijken we tegen ons sterven aan? Dat is voor iedereen verschillend. Dat bleek ook heel duidelijk bij een van de workshops. Je kreeg 30 kaartjes met allerlei beweringen. Bijvoorbeeld. Ik wil beslist thuis sterven. Ik wil familie om mij heen bij het sterven. Ik wil niet aan apparatuur liggen.

Je moest drie kaarten neerleggen wat jij het

belangrijkst vond en drie kaarten wat je nou het minst belangrijk vond. Hierna ging je in gesprek met je buurman over wat je had uitgekozen.

Alle deelnemers hebben een interview met Ivan Wolffers (Emeritus hoogleraar gezondheidszorg) en een lezing van Claartje Kruijff (predikante) bijgewoond. Daarnaast 's morgens en 's middags een workshop.

Wat heel duidelijk werd, was de oproep: **denk na wat je belangrijk vindt.**

Vandaar dat ik dit stukje eindig met een lijstje wat aangereikt werd onder de titel: Waar kunt u het met de dokter over hebben?

- Waar maakt u zich zorgen over. (Bijvoorbeeld "kasplantje worden")
- Welke behandeling wilt u nog
- Reanimatie
- Waar wilt u sterven
- Wilt u nog opgenomen worden in het ziekenhuis
- Wie is uw vertegenwoordiger als u zelf niet meer kunt beslissen.

Nog even een interessante site noemen: www.doodgewoonbespreekbaar.nl

Mary-Ann Borggreve

Gehandicaptenparkeerkaart

Er zijn twee soorten parkeerkaarten, namelijk een bestuurderskaart en een passagierskaart.

U kunt in aanmerking komen voor een bestuurderskaart als u aan de volgende voorwaarden voldoet. De keuringsarts bepaalt of u aan de voorwaarden voldoet: Uw loopprobleem is langdurig van aard. Langdurig wil zeggen dat u tenminste een half jaar een loopprobleem heeft. In geval van een eenvoudige botbreuk zal bijvoorbeeld geen parkeerkaart worden verstrekt.

U kunt redelijkerwijs niet meer dan 100 meter te voet afleggen. Deze afstand kunt u ook niet afleggen met behulp van uw loophulpmiddelen zoals een stok, rollator of prothese.

U kunt in aanmerking komen voor een passagierskaart als u voldoet aan de twee voorwaarden van de bestuurderskaart en aan de volgende voorwaarde. De keuringsarts bepaalt of u aan de voorwaarden voldoet: U bent van (voor)deur tot (voor)deur continu afhankelijk van de hulp van de bestuurder van de auto. Dit betekent

dat de bestuurder van de auto voortdurend bij u moet blijven. Hij of zij kan u geen enkel moment alleen laten om de auto weg te zetten.

Wanneer uit uw gegevens (of uit medisch onderzoek) blijkt dat u permanent rolstoelgebonden bent, komt u zonder meer in aanmerking voor een passagierskaart. Bovenstaande voorwaarden zijn landelijk geldig. De kaart is in heel Europa geldig en blijft geldig wanneer u verhuist naar een andere gemeente.

De kaart kost € 88,50 en is maximaal 5 jaar geldig. Als u een inkomen heeft onder 130% van het sociaal minimum, kunt u in aanmerking komen voor een vergoeding van de legeskosten.

U kunt bij de gemeente de kaart digitaal aanvragen of het aanvraagformulier voor de kaart telefonisch aanvragen (14 0318). U heeft een geldig identiteitsbewijs en een goed gelijkende pasfoto nodig.

Voor hulp kunt u ook terecht bij een vrijwillig ouderen adviseur (VOA) van uw bond. COSBO-Ede,

Gerard Ogink

Belasting tip

Als belastinginvulhulp komen wij soms zaken tegen die een bredere bekendheid verdienen.

U kunt onderstaande brief krijgen van de Sociale Verzekering Bank (SVB) als uw partner naar een verpleeghuis of instelling voor beschermd wonen gaat.

De SVB schrijft:

Zolang u samen in één huis woont, krijgen u en uw partner allebei een AOW-pensioen voor gehuwden. Dat is 50% van het netto minimumloon. In 2 situaties kunt u een AOW-pensioen voor alleenstaanden aanvragen:

- *uw partner woont langdurig in een verpleeghuis, of uw partner woont in een instelling voor beschermd wonen. U blijft gewoon getrouwd, maar krijgt dan beiden een AOW-pensioen van 70% van het netto minimumloon.*

Het aanvragen van een AOW-pensioen voor alleenstaanden lijkt gunstig omdat u en uw partner een hogere AOW krijgen. Maar er zijn ook nadelen (zie hieronder).

Aanvragen van een AOW voor alleenstaanden heeft ook nadelen.

Het is niet voor iedereen voordelig om een AOW-pensioen voor alleenstaanden aan te vragen.

- *U gaat waarschijnlijk meer belasting betalen.*
 - *Uw partner gaat een veel hogere bijdrage betalen voor de Wlz (Wet langdurige zorg) of de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning). Het CAK stelt de hoogte van deze bijdrage vast.*
 - *U krijgt misschien minder zorg- en/of huurtoeslag.*
 - *Mogelijk heeft het ook gevolgen voor uw eventuele bedrijfspensioen.*
 - *Een verandering van uw AOW-pensioen heeft misschien gevolgen voor een Wuv-uitkering, een Wubo-uitkering of een buitengewoon pensioen. Informeer hierover bij SVB Leiden.*
- Bij overlijden krijgt de overlevende partner geen overlijdensuitkering AOW.*
(einde brief van de SVB)

Bovenstaand bericht kan verwarring brengen. Wat moet u doen?

Ons advies: Neem geen -verhaast- besluit, maar zoek contact met uw belastingadviseur of met de belastinghulp van uw ouderenbond.

Douwe Ettema

coördinator belastinghulp KBO-PCOB, tel. 0318 64 58 31 / 06 55 90 06 46

Zorgverzekering

Er zijn erg veel verschillende zorgverzekeringen, maar er zijn maar een paar grote verzekeraars die actief zijn in deze sector, kleinere verzekeraars zijn meestal administratiekantoren die hun 'eigen' verzekering onderbrengen bij zo'n grote. De grote verzekeraars gebruiken ook dochterondernemingen om de keus groter te maken.

Basiskeuzes

Er zijn theoretisch 4 soorten verzekeringen.

1. De naturapolis. Dit is een polis waarbij u een medische behandeling krijgt van een gecontracteerde zorgverlener. In de praktijk betekent dit dat u in een aantal gevallen niet naar iedere zorgverlener toe kan. Gebruikt u niet

gecontracteerde zorg, dan betaalt u zelf het verschil en bij sommige polissen alle kosten. De zorgverlener stuurt de rekening naar de verzekering.

2. De restitutie polis. U kiest zelf welke zorgverlener u wilt. De zorgverlener stuurt meestal de rekening naar u en u declareert.

3. Combinatie polis. Bij een combinatiepolis heeft u deels recht op zorg zoals geregeld in een naturapolis en in de andere gevallen recht op een vergoeding van zorg zoals in een restitutiepolis. In de polisvoorwaarden staat hoe de kosten worden verrekend.

(Vervolg op pagina 9)

4. Budget polis. Bij deze polis worden minder zorgaanbieders gecontracteerd of de vergoedingen kunnen lager zijn. Het is een vorm van naturapolis.

Pro-life polis. Als bijzondere optie is er ook nog de Pro-life polis. Bij ethische bezwaren bij bepaalde vormen van zorg, zoals in-vitrofertilisatie (ivf) of geslachtsverandering, dan kunt u deze vormen van zorg uitsluiten op uw zorgverzekering. Dit heet een pro-life polis.

Collectieve verzekering

Een collectieve verzekering geeft korting op de basisverzekering die via een organisatie wordt aangeboden, bijvoorbeeld de KBO-PCOB. Op de aanvullende verzekering krijgt u een andere korting dan op de basisverzekering. Helaas is de korting die u krijgt bij een duurdere verzekering soms net zo duur als een bij u passende polis bij een andere maatschappij. Het loont daarom om elk jaar opnieuw te onderzoeken welke zorg u nodig heeft en welke verzekering het best bij u past. Goede bronnen om zorgverzekeringen te vergelijken zijn onafhankelijke

organisaties zoals de Consumentenbond (consumentenbond.nl ook voor niet-leden) of www.zorgwijzer.nl. De rijksoverheid geeft informatie op de site ikregelmijnzorggoed.nl.

Aanvullende verzekering

Een aanvullende verzekering is niet verplicht, de basisverzekering wel. Het is als 50-plusser zinvol te onderzoeken welke zorg allemaal verzekerd is bij uw maatschappij. Het heeft bijvoorbeeld weinig zin om verzekerd te zijn voor zwangerschap. Veel zinvoller is het om te zorgen voor een dekking van fysiotherapie, oog- en hoorzorg. Bent u voorstander van alternatieve geneeswijze, dan is dat natuurlijk (onder voorwaarden) ook te verzekeren. Een aanvullende verzekering hoeft niet bij dezelfde verzekeraar afgesloten te worden als de basisverzekering. Voor de financiële afhandeling is dit echter wel handig.

Erik Erkelens

Landelijk aandacht voor valpreventie ouderen

De eerste week van oktober stond weer in het teken van valpreventie. In Nederland belandt iedere vijf minuten een 65-plusser door een val op de spoedeisende hulp (SEH). Tijdens de Valpreventieweek vraagt VeiligheidNL daarom samen met het Rode Kruis, Ouderenfonds, BuurtzorgNL, KBO-PCOB, NVFG en KNMP landelijk aandacht voor valpreventie. Nieuw dit jaar is het spel Dobbelfit. Dit meldt VeiligheidNL.

Uit recent onderzoek blijkt dat valongevallen bij ouderen een groot en toenemend probleem vormen. Van het totaal aantal ongevallen bij 65-plussers in en om huis in 2017 was 86 procent een valongeval. Dit is hoog, terwijl in veel gevallen een val voorkomen kan worden. In de Valpreventieweek wil VeiligheidNL ouderen hiervan op een interactieve en positieve manier bewustmaken, waaronder met het spel Dobbelfit.

"Valongelukken bij senioren zijn vaak fataal. Dobbelfit, een kennis- en doospel voor alle leeftijden om vallen te voorkomen, loopt altijd goed af", zegt Manon Vanderkaa van KBO-PCOB. De senioren die dit spel spelen, gaan het vallen met plezier te lijf. "Meer dan vijfhonderd zorgverleners hebben het spel Dobbelfit ondertussen al besteld. In teamverband beantwoorden ouderen kennisvragen en doen ze beweegopdrachten. Tijdens het spelen van Dobbelfit leren ze zo meer over onderwerpen als bewegen, balans, verantwoord medicijngebruik, voeding/vitamine D en over maatregelen die ze in

huis kunnen nemen. Tevens wordt er actief gewerkt aan balans en spierkracht.

In 2017 kwamen 102.000 65-plussers op een Spoedeisende Hulp-afdeling door een val in of om huis. Dit komt overeen met 280 bezoeken per dag. Oftewel iedere 5 minuten. In ruim tweederde van de gevallen is er sprake van een ernstig letsel als gevolg van een val. Het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel na een val bij 90-plussers is de afgelopen 10 jaar gestegen, evenals het aantal ernstige letsels bij mannen. Er kwamen respectievelijk 31 % meer 90-plussers op de Spoedeisende Hulp met ernstig letsel en 22 procent meer mannen. VeiligheidNL heeft ook een prognose gemaakt van het aantal SEH-bezoeken na een valongeval bij 65-plussers voor 2030 en daaruit blijkt een toename van 41 procent.

Redactie Nationale Zorggids

Lancering van app tegen babbeltrucs

Maandag 8 oktober, aan het begin van de Week van de Veiligheid, lanceert KBO-PCOB een primeur in Nederland, namelijk een virtuele weerbaarheidstraining voor ouderen. Met deze multifunctionele training kunnen ouderen hun weerbaarheid verhogen en beter weerstand bieden tegen de zogenoemde babbeltruc.

Vaak zijn ouderen slachtoffer

Babbeltrucs zijn smoesjes waarmee oplichters proberen met name ouderen te beroven. De oplichters ogen vaak betrouwbaar. Ze komen aan de deur of spreken mensen aan op straat. Ze zeggen bijvoorbeeld dat ze van de bank zijn of van de thuiszorg, dat ze de meterstand komen opnemen of ze vragen of hun kind naar het toilet mag. Vervolgens stelen zij geld en andere waardevolle bezittingen.

Digitaal oefenen in verschillende situaties

Er wordt regelmatig gewaarschuwd voor babbeltrucs. De huidige voorlichtingscampagnes richten zich met name op gedragsverandering, waarbij informatie en praktische adviezen worden gegeven om babbeltrucs te voorkomen. Maar waarschuwen alleen helpt onvoldoende, zo leert de praktijk.

Daarom ontwikkelde KBO-PCOB met behulp van de Vrije Universiteit van Amsterdam een aanvullende methode om mensen meer bewust te maken van hoe ze moeten handelen bij babbeltrucs. Een virtuele training dus om de weerbaarheid van ouderen tegen babbeltrucs te vergroten. In een zestal situaties wordt de babbeltruc virtueel nagebootst en kan er worden geoefend om de oplichter succesvol te weerstaan. Deze training heeft de vorm van een tabletapplicatie, waardoor deze meteen voor een grote groep ouderen beschikbaar is.

Feedback op stemgeluid

Een bijzondere vorm van feedback die gebruikers krijgen op hun gedrag tijdens de scenario's die geoefend worden, heeft betrekking op hun stemgeluid. Immers, afgezien van wat ouderen zeggen tijdens een babbeltruc, is het ook belangrijk hoe ze dit zeggen. In het geval van een babbeltruc is het van belang dat mensen een voorstel kunnen afwijzen. Essentieel hierbij is om dit op een assertieve manier te doen. Assertief spreken betekent dat men vastberaden en vol zelfvertrouwen spreekt, dus vloeiend en zonder veel aarzelingen.

Om deze eigenschappen te kunnen herkennen in het stemgeluid van de gebruiker, is gebruik gemaakt van recentelijk ontwikkelde software op basis van Kunstmatige Intelligentie. Deze software kan, op basis van trainingsvoorbeelden, assertiviteit in iemands stem herkennen en via een uitslaand metertje weergeven.

De virtuele weerbaarheidstraining van KBO-PCOB is vanaf maandag 8 oktober 2018 gratis beschikbaar via Google Play Store en de App Store onder de naam 'trucs tegen babbeltrucs'.

Welkom nieuwe leden

1. Dhr. A.C. van Alphen
2. Mevr. B. van Alphen
3. Dhr. G. Vlastuin
4. Dhr. H. Seizing
5. Mevr. W. Seizing-van Beek
6. Mevr. M. de Groot

Vrijwilligers worstelen met grenzen ook die van henzelf

Om te bezien wat er “achter de schutting gebeurt” wanneer vrijwilligers een steeds prominentere rol krijgen in de sociale sector, heeft de Universiteit voor Humanistiek te Utrecht samen met Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV) een meerjarig onderzoek uitgevoerd. KBO-PCOB verleende medewerking aan de studie. Het eindrapport van het onderzoek is donderdag 1 november gepresenteerd op de netwerkconferentie ‘Vrijwillig geluk maken’ van NOV. Belangrijkste conclusie van het rapport: vrijwilligers overschrijden in stilte vaak grenzen, ook grenzen van henzelf, om mensen hulp te bieden.

Een vijfde van de vrijwilligers in zorg en welzijn verricht weleens taken die eigenlijk bij professionele krachten thuishoren. Denk aan taken waarvoor je medische of psychologische kennis of vaardigheden nodig hebt, of taken die lichamelijke intimiteit of privacygevoelige informatie met zich meebrengen. Vrijwilligers vinden dit zelf ongewenst, maar het alternatief is dat hulpbehoevende mensen geen hulp krijgen. Dat kan indringende situaties opleveren, zoals een dementerende oudere die urenlang moet wachten tot hij naar de wc kan, iemand die steeds

hogere schulden krijgt omdat hij niet weet hoe je digitaal rekeningen betaalt, of een hulpbehoevende die urenlang niets te eten of drinken krijgt of te laat zijn medicijnen kan innemen en daardoor van slag raakt. Om dit te voorkomen, overschrijden vrijwilligers regelmatig functionele grenzen. Zij doen dit meestal in stilte, in de hoop dat niemand er iets van zal zeggen.

Aandacht voor verantwoorde inzet

Manon Vanderkaa, directeur KBO-PCOB, vindt het onderzoek een teken aan de wand. “Vrijwilligers doen belangrijk werk en ze doen het met liefde, dat blijkt wel weer uit dit onderzoek. Maar het is ook een signaal richting overheid dat er aandacht nodig is voor een verantwoorde inzet van vrijwilligers in het sociaal domein. Verantwoord voor henzelf en voor de mensen die zij helpen. Wij gaan hierover graag het gesprek aan.”

Toch plezier

Het onderzoek geeft nog tal van andere inzichten. Bijvoorbeeld dat 98% van de uitvoerende vrijwilligers plezier heeft in het vrijwilligerswerk. Een opvallend hoge score gezien hun worsteling met het stellen van grenzen en de toenemende druk.

Wat is angklung?

Al jaren spelen Thea Tjio en Fred Deuning, leden van KBO Ede-Bennekom, met veel plezier en toewijding in een *angklung*-orkest (traditioneel Indonesisch instrument, gemaakt van bamboe), samen met een twintigtal andere leden van de vereniging Perwarindo, waarvan 75% inmiddels in de leeftijd van 70 jaar en ouder. Op 16 november 2010 heeft de angklung een officiële erkenning van UNESCO ontvangen voor onaantastbaar cultureel erfgoed. Indonesië moet vanaf november 2010 het voorbestaan van dit traditionele West-Javaanse muziekinstrument beschermen.

De angklung: exponent van de Indonesische cultuur

In de wereld van de rijsttafel, saté en loempia is ook de angklung populair. Bij het horen van het woord angklung -dat uitgesproken wordt als angkloeng- is er door de Duitse klank in eerste instantie een associatie met ‘iets’ van onze oosterburen. Het woord komt echter in geen enkel Duits woordenboek voor.

De angklung is afkomstig uit West-Java. Het wordt geheel gemaakt van Indonesische materialen. Het

instrument bestaat uit twee of drie in een raamwerk gemonteerde bamboepijpen. De ene pijp is half zo lang als de andere. De onderkant van de pijpen is gesloten. Elke pijp is voor tweederde vanaf de bovenkant opengesneden. Zowel de onder- als de bovenkant van de angklung bestaat uit een horizontale koker waarin uitsparingen zijn gemaakt. De bamboepijpen glijden heen en weer in de gleuven van de horizontale kokers. Bij het schudden van het instrument botsen de bamboepijpen tegen deze gleuven. Dit geeft een verrassend helder geluid. Alleen het vasthouden van de angklung is al een vak apart. Men houdt de bovenkant van de angklung vast met de linkerhand. Met de andere hand houdt men de onderkant vast en schudt deze vervolgens snel heen en weer. “Het is aan het begin even lastig, maar oefening baart kunst.

Eén toon

Met één angklung is het onmogelijk om een liedje te spelen en dit maakt het spelen in een angklung-orkest tot een grote uitdaging. Iedere angklung kan

(Vervolg op pagina 12)

Vervolg 'Wat is angklung?'

namelijk maar één toon voortbrengen. Om een liedje te kunnen spelen zijn dan ook diverse angklung-spelers nodig. Een voorbeeld: Stel dat je op de piano met één vinger 'Vader Jakob' wilt spelen. Omdat iedere gebruikte pianotoets een aparte toon is, is er voor iedere toon een aparte angklung nodig. Omdat er zoveel verschillende toetsen zijn, zijn er ook veel verschillende angklungs. Eén persoon kan natuurlijk geen zes verschillende angklungs spelen, dus zijn er voor het spelen van een eenvoudig liedje als 'Vader Jakob' al verschillende mensen nodig. Om beurten moeten ze dan hun angklung 'schudden' om het liedje te laten horen. Dit vereist een ijzersterke discipline. Je moet heel goed opletten wanneer je aan de beurt bent en hoe lang je moet schudden. Helemaal lastig wordt het als er meerstemmig gespeeld moet worden. "Als je op de piano bijvoorbeeld een koraal van een lied speelt gebruik je vaak voor elk akkoord meerdere toetsen. Vertaald naar de angklung betekent dit dat er op hetzelfde moment meerdere mensen tegelijk hun angklung moeten schudden.

Angklung-orkest Perwarindo

Het angklung-orkest van de vereniging *Perwarindo* uit Wageningen is een vereniging voor Indonesische/Indische mensen en anderen die affiniteit hebben met Indonesië. De vereniging, opgericht in 1984, is een sociaal-culturele organisatie en onderneemt haar activiteiten vanuit de beginselen van "*Bhinneka Tunggal Ika*" (Eenheid in Verscheidenheid) en "*Gotong-Royong*" (Solidariteit). De vereniging is geen politieke, religieuze of etnische organisatie, maar een neutrale vereniging. Perwarindo heeft als doel o.a. de instandhouding en ontplooiing van de Indonesische cultuur en de versterking van de eenheid en saamhorigheid van de Indonesiërs en Nederlanders in Nederland in het algemeen en in Wageningen en omgeving. De vereniging tracht dit doel te bereiken door o.a. het organiseren van periodieke ontmoetingsbijeenkomsten van haar leden en sympathisanten.

Het angklung-orkest heeft optredens door heel Nederland bij uiteenlopende gelegenheden, waaronder festivals (*pasar malam*), culturele evenementen, kerkdiensten, benefietconcerten etc. Het repertoire is door de jaren heen steeds ontwikkeld en bevat naast traditionele Indonesische muziek ook Westerse (Engels- en Nederlandstalige) en gospel stukken.

De vereniging bestaat geheel uit vrijwilligers. Opbrengsten van optredens komen sinds jaar en dag ten goede aan verschillende goede doelen, zoals weeshuizen en scholen in Indonesië en welzijnsorganisaties in Nederland.

Angklung school van Pak Udjo

Bussen vol toeristen, Nederlanders en Fransen e.a., maar ook Indonesische scholieren en studenten bezoeken de beroemde angklung school, gelegen net buiten Bandung (West Java).

De kinderen van alle leeftijden worden gratis opgeleid in traditionele muziek, toneel, dans en bijvoorbeeld het spreken voor een groot publiek. Deze lokale kinderen voeren een hartverwarmende show op waarbij u tevens kennis maakt met verschillende traditioneel Indonesische dansen en instrumenten en u zelfs in de gelegenheid bent met hen mee te dansen en angklung te spelen. De einddans door alle kinderen, die mensen uit het publiek halen, loopt uit op een onvervalste toeristenpolonaise. Een polonaise, geen Indonesische cultuur, om de (westerse)toeristen te vermaken. Helaas hebben wij tijdens onze vakantie in september 2017 geen gelegenheid gehad om deze beroemde school te bezoeken.

Thea Tjio & Fred Deuning

Angklungschool Udjo

Perwarindo

Dagje uit

Misschien herinnert u zich nog dat we naar de Noord-Zuidlijn waren in Amsterdam. Na die excursie eerst eens een broodje gegeten en toen naar het raarste museum wat je je maar kunt indenken, namelijk naar **Ripley's believe it or not**.

Bij museum denk je aan iets wat heel serieus is. Dat kun je hier niet zeggen. Het is een super rariteitenkabinet en een vertoning van leuke weetjes. Ripley (een Amerikaan) reisde de hele wereld rond en nam allerlei souvenirs mee naar huis. Bijvoorbeeld een geprepareerd hoofd van een overledene, maar ook schoentjes van een Chinese dame uit de 19e eeuw. Je ziet op een filmpje hoe de voeten werden ingebonden opdat de dames maar hele kleine voetjes hadden.

Overigens weet ik nu wat het Amsterdams Peil is. En wist u dat er ooit een Deense zeeman met een gouden neus was. Bij een gevecht was zijn neus afgehakt en heeft hij een gouden neus laten maken.

Ripley was erg populair door cartoons die hij maakte en had ook een televisieprogramma. Dit is nog lang na zijn overlijden doorgegaan.

We hebben wel 4 verdiepingen door gelopen en eindigde bij het restaurant. Erg slim, want tegen die tijd smachtten we naar een kop koffie. De schandalige prijs namen we maar op de koop toe.

Dat was een dagje Amsterdam. Voor u op reis gaat eerst je Engelse les ophalen, want Nederlands spreken is er niet bij.

Mary-Ann

Nog een dagje uit

Ede en omgeving lenen zich erg goed voor een fietstochtje. Een fietstochtje kan zomaar gebeuren, maar ook met een doel. Iedereen kiest voor een interessegebied. Toeren om de natuur te beleven, of om naar een leuk terrasje te rijden, er is voor elk wat wils. Natuurlijk kan er ook gekozen worden voor een combinatie, dus op de fiets naar iets cultureels. Dit keer een bezoek aan het Grebberlinie bezoekerscentrum. De tocht ernaar toe is voor iedereen een eigen keuze, met de trein (Veenendaal de Klomp tot het Grebberlinie bezoekerscentrum is 1,5 km), fiets of auto. Met de fiets vanuit Ede langs het spoor is best een afwisselend tochtje. Aan de Langekampweg, iets voorbij de afslag Inschoterweg zijn wat bijzondere zwijnen te bewonderen of te aaien als ze daar prijs op stellen. Het bosperceel met de zwijnen kan bezocht worden. Een bezoek aan het iets verder gelegen waterzuiveringbedrijf aan de Dwarsweg kan alleen op afspraak bezocht worden met een groep.

Het Grebberlinie bezoekerscentrum is ruim een jaar open en op alle dagen te bezoeken van 10.00 -

17.00 uur. Binnen krijgt de bezoeker een informatieve rondleiding over de Grebberlinie, maar zeker ook een inzicht in de oude ideeën over onze landsverdediging. Water als onze vriend.

De Grebberlinie werd aangelegd in de 18e eeuw. Ook in de periode 1939-1940 maakte deze linie deel uit van het Nederlandse defensieplan. Na de Tweede Wereldoorlog werden de kazematten, tankversperringen en Duitse bunkers bedekt met een laag groen. Meer dan 40 kilometer aan militaire geschiedenis ligt nu verborgen in een mooi en langgerekt natuurgebied langs Valleikanaal en Eem. Als u meer wilt weten is een bezoekje aan te raden. Een wandeling over het terrein ten noorden en ook ten zuiden van de spoorlijn is mogelijk. Een tip voor liefhebbers van wild: op rustige momenten buiten het vakantie seizoen wordt hier wel eens een ree of hertje gespot. Bovendien is de Grebberlounge een gezellige stek om even iets te nuttigen.

Grebberlinie bezoekerscentrum, Buursteeg 2, 3927EJ Renswoude

*Tussen wat wordt gezegd en niet bedoeld
en wat wordt bedoeld en niet gezegd
gaat de meeste liefde verloren*

Khalil Gibran

Heilige Nicolaas

In een decembernummer van ons blad hoort de heilige Nicolaas thuis. U kent hem allemaal. Ik ga daar dus niets over vertellen, maar u een suggestie doen. Ga een keer op een zaterdag of zondagmiddag naar Apeldoorn naar museum "De zevende hemel" (open van 13.00 tot 16.00 uur).

Houdt u van nostalgie dan voelt u zich hier in de zevende hemel.

In het museum wordt het hele jaar een vaste collectie oude curiosa van Sinterklaas, Kerstfeest, Paasfeest, Koninklijk huis en oud speelgoed tentoongesteld.

Jan Bark is geboren in het woonhuis naast het museum en woont hier nu

60 jaar. In de ruimte van het museum heeft hij 25 jaar lang zijn brood verdiend met een winkel in handenarbeidmateriaal en een centrum voor creatieve workshops. Toen hij in 2000 met de winkel stopte kwam de ruimte vrij. Jan besloot toen hier zijn verzameling oud speelgoed en curiosa over feesten in Nederland tentoon te stellen.

Jan geeft elk weekend met veel passie rondleidingen in het museum. Hij vertelt prachtige verhalen op een plek waar hij zich "in de zevende hemel" voelt.

Adres: Schotweg 63, 7312 AB Apeldoorn, Tel: 055 35 53 098 en Mobiel: 06 22 27 28 43

Kerstcadeautje kopen

Op 19 december kunt u terecht in huize Sint Barbara. Van 9.30 tot 11.30 uur organiseert de handwerkgroep een verkoop. Behalve kerstkaarten zijn er vooral veel knuffels, maar ook heel leuke kleine kerstcadeautjes.

U kunt eventueel iets 'bestellen' met kleuren naar uw wens (zie de foto's)

Kerstviering en Kerstlunch op woensdag 19 december

De kerstviering wordt gehouden in de kerkzaal van de "Open Hof", Hoflaan 2 in Ede. De viering begint om 11.30 uur (zaal open om 11.15 uur). De voorganger tijdens de viering is Pastor Hans Lucassen met assistentie van Sylvia von Kriegenbergh en Ria Kastelein. Medewerking wordt verleend door het koor Cantabile. Collecte: Commissie Zorg en Welzijn.

Aansluitend is er voor degene die zich hiervoor hebben ingeschreven de gezamenlijke kerstlunch in een van de zalen van de "Open Hof". De lunch wordt verzorgd door "de Bourgondier". Einde kerstlunch tussen 14.15 en 15.00 uur. U wordt vriendelijk verzocht tot het einde van de lunch te blijven, zodat wij deze kerstviering en kerstlunch gezamenlijk kunnen afsluiten.

Nieuwjaarsbijeenkomst op woensdag 16 januari 2019

Tijd: van 14.00 tot 16.00 uur (zaal open 13.45 uur)

Locatie: in de zaal van het appartementencomplex "De Bosroos", hoek rotonde Proosdijerveldweg/Veenderweg. De ingang is aan de Rozenlaan.

Zoals gebruikelijk beginnen wij het nieuwe jaar met u de gelegenheid te geven om elkaar weer te ontmoeten. Het is een uitgelezen moment om gezamenlijk het glas te heffen op het Nieuwe Jaar 2019.

Wij hopen dat het voor ons allen een vredig jaar mag worden waar gezondheid en solidariteit voorop mogen staan. Mogen we datgene uitdragen waar de KBO voor staat. Het gevoel van één zijn voor en met anderen. Het bestuur wil graag veel KBO-leden ontmoeten op deze bijeenkomst. Hartelijk welkom. Wij rekenen op uw komst en u kunt weer op het bestuur en de vrijwilligers rekenen in 2019.

Zelf gemaakte Kerststalietjes

Eind 1980, begin 1990 kocht ik, Trudy, bij een stedentrip iets wat met Kerstmis te maken had. Tonny kocht engelen. Toen we afzonderlijk van elkaar verre reizen gingen maken, brachten we altijd wel een stalietje of een kersttafereeltje mee naar huis.

Als met Kerst de spulletjes werden uitgepakt, hadden we een hele mooie Kerst met allerlei herinneringen. Ook hebben we Kerststalietjes zelf

gemaakt, van klei, op verschillende manieren gebakken geschilderd.

Zo is onze hobby begonnen en daar zullen we zeker mee door gaan.

Wij wensen jullie Fijne Kerstdagen en een goed en gezond 2019

*Tonny Slangen en
Trudy van Schoonhoven*

Foto's Trudy van Schoonhoven

Agenda KBO en PCOB

Op de bijeenkomst van KBO Ede-Bennekom en PCOB-Ede, Bennekom en Lunteren zijn de leden van beide seniorenverenigingen van harte welkom. Bij activiteiten met een beperkte capaciteit hebben leden van de eigen afdeling voorrang.

KBO Programma december t/m maart 2019

- **Woensdag 19 december:** Kerstviering en Kerstlunch
Locatie "De Open Hof", Hoflaan 2 in Ede ► zie ook blz.
- **Donderdag 10 januari om 14.00 uur:** Leeskringmiddag over het boek "De vlucht" van de Spaanse schrijver Jesús Carrasco. Gastvrouw op deze middag is Henny Nap, Detmarlaan 45 Ede. Informatie bij mevr. Marja Ankone, 0318 62 00 31
- **Woensdag 16 januari:** Nieuwjaarsreceptie ► zie ook blz.
- **Woensdag 20 februari:** "Bewegen in je eigen omgeving" door Ria Harmens
- **Woensdag 20 maart:** Algemene Ledenvergadering

De bijeenkomsten vinden plaats in de zaal van het appartementencomplex "De Bosroos", hoek rotonde Proosdijweg/Veenderweg. Ingang aan de Rozenlaan. Aanvang 14.00 uur.

PCOB Ede Programma december t/m maart 2019

- **Maandag 17 december:** Kerstviering door ds. Wim van der Linde
- **Maandag 21 januari 2019:** presentatie "Onderwijs vroeger en nu" door dhr. Gerard Leijssen
- **Maandag 18 februari 2019:** lezing door dhr. Leo Fijen, onderwerp nog niet bekend

De bijeenkomsten van de PCOB beginnen om 14.30 uur en duren tot uiterlijk 16.45 uur.
De locatie is "Ons Huis, Kerkelijk Centrum bij de Taborkerk, Hovystraat 2, 6713 PZ in Ede.
Vanaf 14.00 uur staan koffie en thee klaar.

PCOB Bennekom

- **Donderdag 7 februari 2019:** Themamiddag "Laatste levensfase"
Locatie voor de activiteiten: Gemeentecentrum De Brink, Brinkstraat 39 in Bennekom

PCOB Lunteren

- **Maandag 25 maart:** Presentatie "Leven als een pelgrimsreis (Santiago di Compostella)" door Ds. Mevr. D. Atema in de Gereformeerdenkerk Lunteren
- **Maandag 29 april:** Presentatie "Het vervolg van zijn verhaal over Bijbels Jordanie" door Ds. P.G. Weeber in de Maranathakerk Lunteren

Alle middagen beginnen om 14.30 uur. Vanaf 14.00 uur staat koffie en thee klaar.

Elke dinsdagmorgen is er vanaf 10.00 uur tot uiterlijk 12.00 uur voor alle senioren van Lunteren een gezellig samenzijn in De Muldersschuur aan de Roskammersteeg 5 te Lunteren

Gezellig met elkaar praten of een spelletje doen (er is soms ook een leerzame presentatie) onder het genot van een kopje koffie. Inloopkosten € 1 per persoon

Overige activiteiten

- **Zaterdag 8 december:** Thomasviering St. Antonius, Stationsweg 112, Ede, 18.00 uur (17.30 uur inloop)
- **Woensdag 19 december:** verkoop van handwerk in huize Sint Barbara van 9.30 - 11.30 uur
- **Woensdag 19 december:** inloopspreekuur OV, Cultura, Molenstraat 45 van 10.00 - 11.30 uur
- Meer op pagina 15